

Ústavní soud

Joštova 625/8
660 83 Brno

V Brně dne 1. 4. 2020

Sp. zn. nepředchází

ÚSTAVNÍ STÍŽNOST

směřující proti zásahům do práva na ochranu soukromého a rodinného života a práva na zdraví,

zejména pak proti zásahu do základních práv stěžovatelek v důsledku

- *mimořádného opatření ministerstva zdravotnictví ze dne 10. 3. 2020 č.j. MZDR 10676/2020-1/MIN/KAN*
- *nesplnění pozitivních závazků při ochraně zdraví obyvatel a předcházení vzniku epidemií ze strany orgánů státu*

Stěžovatelky: **XXXXX**

1

Právní zástupce: **David Zahumenský**, advokát AK se sídlem tř. Kpt. Jaroše 1922/3,
602 00 Brno

Účastník: **Vláda ČR**, Úřad vlády České republiky, nábřeží Edvarda
Beneše 4, Praha 1 - Malá Strana, PSČ 118 01

Ministerstvo zdravotnictví ČR, Palackého náměstí
375/4128 01 Praha 2

Vedlejší účastník: **Poslanecká sněmovna**, se sídlem Sněmovní 4, 118 26 Praha
Fakultní nemocnice Brno, Jihlavská 20, 625 00 BRNO

Elektronicky

Přílohy

- plné moci
- napadené opatření, zdravotní zprávy stěžovatelky č. 1, zvukový záznam tel. hovoru

I. Úvod

[1] Advokát Václav Vlk ve svém článku „**Česko má první oběť koronaviru. Ústavní systém**“ uvedl: „*Česká vláda překročila pomyslnou mez v našem ústavním systému a začala se chovat způsobem, který ohrožuje demokracii. ...*

[2] Vláda ústy premiéra Babiše lidem neustále lže, překrucuje pravdu a informace nesděljuje tak, aby bylo jasné, že reaguje na základě promyšlené strategie, zejm. s ohledem na nebývalé dopady na zdraví lidí a na podnikání. Jiné státy jako např. Německo nebo USA a mnohé další oznámily, že vyčlenily značnou část rozpočtu na pomoc malým a středním firmám a živnostníkům, naše ale vláda chrlí jen jedno opatření za druhým, aniž by bylo zřejmé, že vůbec tuší, co dělá.

[3] **Bylo a je omezováno právo podnikat takovým způsobem, který existenčně ohrožuje podnikatele i jejich domácnosti, poprvé v historii svobodného českého státu bylo občanům zakázáno opustit jejich zemi, byly bez zákonného podkladu odloženy doplňovací volby do senátu, zásadním způsobem je omezena možnost konání zastupitelstev územních samosprávných celků. Občané mají povinnost nosit roušky, které jsou podle stanoviska WHO zdraví škodlivé.**

[4] Pokud se podíváme kousek za hranice, vidíme, jak v Maďarsku kontrolu nad 140 klíčovými maďarskými podniky přebírá v těchto dnech armáda. Vláda již navrhla, že se parlament rozpustí do konce roku, v zemi bude vyhlášen na neomezeně dlouho výjimečný stav, budou zakázány volby a referenda. Porušování bezpečnostních opatření se bude trestat vězením, za šíření „poplašných zpráv“ bude hrozit pětiletý trest.¹

[5] Skutečně se budou evropské země ubírat tímto směrem? Zahodíme všechna práva a svobody, které naši předkové tak pracně vydobyli? Vždyť právě v době, kdy vznikalo samostatné Československo, zuřila na našem území tzv. španělská chřipka, která evidentně zahubila daleko více lidí, než kolik dnes přímo uhrožuje koronavirus.

[6] Stěžovatelky jsou přesvědčeny o tom, že není možné moc výkonnou ponechat bez kontroly v situaci, kdy jsou evidentně bez promyšlení důsledků a neuváženě namísto pomoci lidem využívána nepřiměřeně tvrdá opatření, která ohrožují samou podstatu demokracie a právního státu v ČR, ničí drobné podnikatele i celé podniky a ohrožují zásadním způsobem přístup obyvatel ČR ke zdravotní péči. Proto se dovolávají soudní ochrany.

[7] Dne 18. března 2020 se Senát projevil jako bojovník jako první instituce pojmenoval přesně a bez příkras to, co právě teď na národu páchá exekutiva. V rámci 324. usnesení senátu bylo konstatováno toto:

¹ Zdroj: Deník – dostupné z https://www.denik.cz/ze_sveta/madarsko-firmy-armada-orban-parlament-20200324.html

- 1) krize související s pandemií koronaviru je vážná a bude mít dalekosáhlé ekonomické a sociální dopady na celou společnost;
- 2) vláda nevyužila všechny prostředky ke zvládnutí situace, podcenila komunikaci a tím podryla důvěru v instituce státu a v jejich schopnost obstát v náročných situacích;
- 3) předseda vlády ČR oddaloval nasazení zákonných standardních mechanismů krizového řízení a nepostupoval v souladu s právním řádem ČR, zejména se zákonem č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení tím, že včas neaktivoval ústřední krizový štáb;

[8] Jak je možné, že senát zůstal v tomto stanovisku osamocen? Jak je možné, že poslanecká sněmovna zcela rezignovala na svou roli kontrolora exekutivy? Stěžovatel bohužel musí konstatovat, že v této situaci si neumí představit jiné řešení situace, nežli zásah ze strany Ústavního soudu.

[9] Stěžovatelky poukazují na vyjádření českého soudce ESLP Aleše Pejchala, který uvedl: „**Já si zase nedovedu představit demokratický, právní stát bez společenství svobodných občanů. Jestliže se někdo chce zabývat nějakou formou vlády, kde občanská svoboda je nepodstatná, pak může uvažovat o čemkoli.** Leč já osobně, který jsem převážnou část svého života prožil v období, které je v českých právních předpisech nazýváno dobou nesvobody, nemám sebemenší důvod polemizovat s někým, kdo by chtěl svobodu omezovat či rezignovat na její ochranu“.²

II.

Povaha napadeného opatření moci výkonné

• Otázka, zda je napadený akt ministerstva opatřením obecné povahy

[10] V nálezu ze dne 19. 11. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 14/07 Ústavní soud dovodil, že „**novelizace soudního řádu správního upravující řízení o zrušení opatření obecné povahy s účinností předcházející účinnosti nového správního řádu nevztahuje takové řízení toliko na opatření obecné povahy, která byla vydána na základě zvláštního zákona – nevyžaduje tedy jejich výslovné označení jako opatření obecné povahy ve zvláštním zákoně.** Právní úprava řízení o zrušení opatření obecné povahy upravená soudním řádem správním **tak přisvědčuje spíše materiálnímu pojetí opatření obecné povahy. (...) tedy výklad, který akcentovalo i rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2006 č. j. 1 Ao 1/2006-74 s konstatací, že k posouzení toho, zda je určitý správní akt opatření obecné povahy, je nutno přistupovat materiálně, tj. zda tento naplňuje oba pojmové znaky opatření obecné povahy (tj. konkrétnost předmětu a obecnost adresátů)**“.

² <https://www.ceska-justice.cz/2017/01/soudce-ales-pejchal-dnesni-bezbrehy-pohyb-jakychkoli-osob-po-evrope-umluvou-chranen-neni-nikdy-nebyl/>

[11] Žádný z právních předpisů nestanovuje pozitivně definiční znaky opatření obecné povahy, toliko správní řád č. 500/2004 Sb. jej negativně vymezuje tak, že jde o „**závazné opatření obecné povahy, které není právním předpisem ani rozhodnutím**“.

[12] Jak konstatuje již zmíněné rozhodnutí NSS, č.j. 9 Ao 1/2010 – 84, vládní návrh správního řádu vymezoval opatření obecné povahy jako „*úkon správního orgánu v určité věci, který se přímo dotýká práv, povinností nebo zájmů blíže neurčeného okruhu osob*“. Důvodová zpráva k tomu konstatovala, že „*opatření obecné povahy je zvláštní typ úkonu správního orgánu na hranici mezi správním aktem a právním předpisem. Jeho zavedení je motivováno jednak zahraniční zkušeností, jednak tím, že ve zvláštních právních předpisech se již pod jinými názvy vyskytuje, a dále tím, že **moderní chápání vázanosti veřejné správy zákonem tenduje k tomu, aby dotčené osoby měly garantována minimální procesní práva i pro ten případ, že se úkon správního orgánu týká jejich zájmů, byť nelze jmenovitě určit účastníky.***“

[13] Stěžovatelky se domnívají, že napadené opatření by mohlo být opatřením obecné povahy ve smyslu § 171 správního řádu.

[14] Konkrétně stěžovatelky poukazují především na zmíněné negativní vymezení opatření obecné povahy. Napadené opatření obecné povahy má formálně podobu usnesení vlády - krizového opatření podle krizového zákona. Je zřejmé, že se v těchto případech **nejedná o správní rozhodnutí, nejedná se ale ani o právní předpis**, kterým může být pouze nařízení vlády a vyhlášky ministerstev a jiných ústředních správních orgánů.

[15] Napadené opatření je charakterizováno konkrétně stanovenými zákazy a příkazy (konkrétnost předmětu) společně s neurčitým okruhem subjektů. Jsou tak naplněny materiály znaky opatření obecné povahy ve smyslu výše citované judikatury NSS a Ústavního soudu.

[16] Konečně pak je možné poukázat rovněž na to, že zákon o ochraně veřejného zdraví (srov. zejm. § 94a), ale také krizový zákon (srov. § 9 odst. 3 písm. c)) výslovně počítají s formou opatření obecné povahy pro některá obdobná opatření. Konečně pak i odborná literatura dospívá k závěru, že vyhlášení stavu nouze či válečného stavu je opatřením obecné povahy (srov. Rychetský, P.; Langášek, T.; Herc, T.; Mlsna, P. a kol. *Ústava České republiky. Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky. Komentář*. Praha 2015: Wolters Kluwer, a. s. in informační systém ASPI): „*Po formální stránce je vyhlášení nouzového stavu (stejně jako vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu) tím, co teorie a procesní praxe i předpisy procesního správního práva nazývají opatřením obecné povahy.*“

[17] **Ostatně rovněž jiná obdobná opatření exekutivy jsou výslovně jako opatření obecné povahy také označována. Poukázat lze např. na usnesení vlády ze dne 15. března 2020 č. 221, nebo opatření vydávaná ministerstvem vnitra. Bylo by nelogické, pokud by napadená opatření byla posuzována odlišně.**

- **Možnost, že se jedná v případě aktů ministerstva zdravotnictví o rozhodnutí podle správního řádu**

[18] Právní analýza, kterou navrhovatelka přikládá a na kterou tímto odkazuje, dospívá k závěru, že mimořádná opatření podle § 69 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví nejsou zřejmě opatřeními obecné povahy, ale správními rozhodnutími. Pro tento závěr svědčí formulace § 69 odst. 2 zákona, které výslovně zmiňuje možnost podání odvolání proti daným opatřením.

[19] Analýza, jejíž závěry, jsou v tomto ohledu poměrně přesvědčivé, poukazuje na to, že pokud je vůči opatřením předpokládána možnost odvolání, nejedná se o opatření obecné povahy, ale o správní rozhodnutí ve smyslu § 67 odst. 1 správního řádu. „Jedná se o individuální správní akt vztahující se k individuálně určené osobě nebo skupině osob, nelze jím tedy ukládat obecně závazné povinnosti, které se mají dodržovat na celém území státu, jak je tomu např. v mimořádném opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 23. března 2020, č.j. MZDR 12745/2020-1, které „zakazuje volný pohyb osob na území České republiky s výjimkou. ... Mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ale nespĺňuje ani jenom základní formální předpoklad, kterým je forma právního aktu omezujícího ústavně zaručené právo.“. Uvádí se v analýze.

[20] Analýza dále rozvádí myšlenku, že pokud se mimořádná opatření týkají kteréhokoliv oprávnění vlády, upraveného v § 6 krizového zákona, „kompetence Ministerstva zdravotnictví rozhodnout o těchto omezeních ve vztahu k neurčitému okruhu adresátů není dána. Takovéto obecně závazné nařízení přísluší toliko vládě, a to tak na základě § 6 krizového zákona, jako i samotného usnesení vlády České republiky č. 69/2020 Sb., o vyhlášení nouzového stavu pro území České republiky...“, kterým si tuto pravomoc vyhradila“

5

Podle § 77 správního řádu

(1) *Nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotnost z tohoto důvodu zjišťuje a rozhodnutím prohlašuje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal.*

(2) *Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Nicotnost z těchto důvodů vyslovuje soud podle soudního řádu správního.*

(3) *Pokud se důvod nicotnosti týká jen některého výroku rozhodnutí nebo vedlejšího ustanovení výroku, je nicotná jen tato část, jestliže z povahy věci nevyplývá, že ji nelze oddělit od ostatního obsahu.*

[21] **Těžko pak lze dospět k jinému závěru, než že akty ministerstva zdravotnictví, které v současné době mnohdy nahrazují krizová opatření vlády, jsou nulitní (nicotné).**

[22] Opatření ministerstva zdravotnictví budou podle všeho nicotná jak podle § 77 odst. 1 tak podle odst. 2 správního řádu. Jak ale judikoval NSS v rozhodnutí č.j. Pst 19/2019 - 12 ze dne dne 1. dubna 2020:

*„Skutečností nicméně zůstává, že v důsledku usnesení vlády se doplňovací volby do Senátu neuskutečnily, **byť v rozporu s ústavním pořádkem a na základě nicotného aktu, a není zřejmé, kdy se uskuteční. Jakkoli jde o paakt, na který se právně hledí jako na neexistující, nelze před objektivní realitou zavírat oči a tvářit se, že doplňovací volby v termínu stanofodvolveném prezidentem republiky de iure na základě rozhodnutí prezidenta republiky č. 23/2020 Sb. proběhly, a že tedy odpadl důvod, pro který dosud Nejvyšší správní soud nemohl rozhodnout o návrhu vlády na pozastavení činnosti politického hnutí.**“*

III.

Stručně k osobě stěžovatelek a jejich legitimaci podat ústavní stížnost

[23] Stěžovatelka č. 2. je právnička, podnikatelka a matka stěžovatelky č. 1.

[24] Stěžovatelka č. 2 byla na den 31. 3. 2020 na 13.30 hod objednána na plánovaný zákrok – odstranění (excisi) 2 podezřelých znamének (pigmentové névy).

[25] Jedno ze znamének bylo již v roce 2019 označeno „ke sledování“ (viz zdravotní zpráva ze dne 23. 1. 2019). Stěžovatelka č. 2 se stěžovatelkou č. 1 chodí na sledování znamének pravidelně, což je dáno jak tím, že stěžovatelka č. 2 má množství pigmentových név, ale také z toho důvodu, že u praotce stěžovatelky č. 1 byl před několika lety diagnostikován melanom, který byl odstraněn a pro který byl pak pacient řadu let sledován (na následné kontroly dochází stále).

[26] V rámci vyšetření ve FN Brno dne 13. 2. 2020 pak byla stěžovatelka č. 1 objednána právě na termín 31. 3. 2020, kdy u znamének k odstranění bylo do zdravotnické dokumentace zapsáno „na zevní straně L paže ID névus, mírně zarudlý, llehce nepravidelné struktury – k excisi“, resp. „v LS oblasti vpravo tmavý smíšený névus, kdy junkční složka tvarově nepravidelná – k excisi“.

[27] Dne 25. 3. 2020 v 9.42 stěžovatelka č. 2 obdržela hovor od zdravotní sestry FN Brno, která jí sdělila, že ve FN Brno všechny plánovaná zákroky ruší, neboť nemají dostatečnou kapacitu zdravotníků“. Ani primářka MUDr. Pinková nebyla schopna více vysvětlit postup nemocnice, nebyla schopna ani nabídnout konkrétní termín zákroku (viz záznam telefonického hovoru ze dne 25. 3. 2020).

[28] Na webu FN Brno - dětské nemocnice v Brně je uvedeno: „*Odkládáme plánované výkony, a to jak ambulantní, tak hospitalizační*“³. Na veřejnost se derou vyjádření lékařů,⁴ kteří popisují tristní situaci ve zdravotnictví. Dokonce mluví o tom, že může být zaměřena malá pozornost na jiné pacienty. **Je tedy pravděpodobné, že kvůli zahlcení zdravotnictví pacienty s koronavirem se prostě a jednoduše nedostane na jiné, kteří mají nemoci, s nimiž si naše zdravotnictví umí poradit nebo alespoň výrazně zlepšit kvalitu života?**

[29] Lékaři se snaží. Snad to zvládnou. Ale co dělají státy? Nechápe, jak dlouho chtějí vlády některých zemí EU vir „zpomalovat“. Roky? To si opravdu myslí a dokonce i říká někdo, kdo má na svědomí budoucnost milionů lidí? Že na roky „vypneme“ společnost? Jak dlouho se nebudou dostatečně léčit ti, kdo nebudou mít Covid? Taky roky? I to si myslí někdo, kdo rozhoduje o všech ostatních? Pacienti, kteří jsou dnes odmítáni, se nepochybně budou takovému postupu bránit. A je to dobře. Nějakou dobu to jistě nebude nutné, ale **stát musí jasně říct, na jak dlouho omezení mají být. Nelze házet neurčitými výkřiky, jak to dělá náš oblíbený pan Prymula. Lidé musí vědět, zda budou na odloženou operaci a zdravotní péči čekat 3 měsíce, půl roku, rok nebo dva. To se nedá odbýt tím, že jsme ve válce.**

[30] Stěžovatelky namítají, že výše shrnutý stav, který lze označit jako odmítání neodkladné péče ze strany FN Brno, je způsoben opatřeními exekutivy, zejména pak:

- 1) Zákazem přítomnosti žáků ve školách
- 2) Porušením aktivních závazků k ochraně života a zdraví osob na území ČR

Ad 1) Zákaz přítomnosti žáků ve školách

[31] Dne 10. 3. 2020 bylo ministerstvem zdravotnictví ČR podle § 80 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví (dále také jen "ZOVZ") podle § 69 odst. 1 písm. i) a odst. 2 zákona o ochraně veřejného zdraví vydáno mimořádné opatření č.j. MZDR 10676/2020-1/MIN/KAN:

I.

Zakazuje se s účinností ode dne 11. března 2020:

- osobní přítomnost žáků a studentů na základním, středním a vyšším odborném vzdělávání ve školách a školských zařízeních podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský

³ <https://www.fnbrno.cz/odkladame-planovane-vykony-a-to-jak-ambulantni-tak-hospitalizacni/t6802>

⁴ <https://video.aktualne.cz/dvtv/lekar-mam-strach-ze-kvuli-covid-19-zanedbame-jine-pacienty-u/r~fc1b99a2706811eab408ac1f6b220ee8/?fbclid=IwAR12M9UvY0PBYGSNaeZYMMJTtGJfyWbw5YyQFxtkh62Hq7cyoqwlncxcUSY>

zákon), ve znění pozdějších předpisů,

- osobní přítomnost studentů na studiu na vysoké škole podle zákona č. 111/1998

Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

II.

Toto mimořádné opatření nabývá platnosti dnem jeho vydání.

Ad 2) Porušení aktivních závazků ze strany moci výkonné

[32] Podle schváleného Pandemického plánu ČR je Komise pro řešení výskytu závažných infekčních onemocnění v České republice („Ústřední epidemiologická komise“ dále jen ÚEK) pracovním orgánem vlády ČR. Mezi její hlavní úkoly patří:

- a) informovat vládu o průběhu a důsledcích výskytu závažných infekčních onemocnění včetně výskytu chřipky způsobené novou variantou chřipkového viru v případě vzniku pandemie chřipky,
- b) koordinovat a kontrolovat činnost krajských komisí pro řešení výskytu závažných infekčních onemocnění včetně výskytu chřipky způsobené novou variantou chřipkového viru v případě vzniku pandemie chřipky,
- c) vyhodnocovat vývoj epidemiologické situace,
- d) doporučovat vládě přijímání příslušných protiepidemických opatření s celostátní působností.

[33] ÚEK byla ministrem zdravotnictví svolána na den 27. 2. 2020. Jak je uvedeno na oficiálních webových stránkách Ministerstva zdravotnictví:⁵ „Všichni přítomní, včetně zástupce WHO Srdana Matice, zdůraznili, že **je zcela klíčová připravenost nemocnic a zdravotníků, nejen v nemocnicích, ale i v terénu.** Ministerstvo zdravotnictví proto včera rozeslalo dopis všem lékařům, kde jsou jasné informace, jak v případě podezření na koronavirus postupovat. „Je nutné, aby vedení nemocnic instruovalo své zaměstnance. **Zajišťujeme pro zdravotníky také ochranné pomůcky, protože oni jsou ti v první linii a s největší pravděpodobností jako první přijdou do kontaktu s nakaženým člověkem. Dohlédneme na to, aby zdravotníci měli tyto pomůcky k dispozici, a to nejen v nemocnicích, ale i praktici v terénu. Zdravotní péče je v případě rozšíření nákazy naprosto klíčová a musíme zajistit chod zdravotnických zařízení,**“ doplnil ministr.“ Jak je vidět, jako klíčové opatření ÚEK doporučila zajištění dostatku ochranných pomůcek pro zdravotníky.

⁵ https://www.mzcr.cz/dokumenty/na-ministerstvu-zdravotnictvi-zasedla-kvuli-koronaviru-ustredni-epidemiologicka-18596_1.html

[34] Toto ovšem nebylo naplněno a jak víme z médií, ochranné pomůcky vláda pro české zdravotníky v dostatečné míře nezajistila (přitom vláda schválila opakovaně zaslání mnoha tun zdravotnického materiálu do Číny).⁶

[35] Jako zcela zásadní pochybení stěžovatelky spatřují to, že v rozporu se schváleným Pandemickým plánem ČR nebyla napadená opatření založena na doporučeních ÚEK. Přitom, jak vyplývá ze znění § 39 odst. 1 krizového zákona se v případě, kdy vzniklé ohrožení má povahu nákazy stává „Ústřední nákazová komise součástí Ústředního krizového štábu“. Pokud nebyla splněna opatření doporučená dne 27. 2. 2020 ze strany ÚEK, později již ÚEK ani nebyla svolána ÚEK, přestože zákon předpokládá, že by se měla stát součástí Ústředního krizového štábu, lze postup směřující k vydání napadených opatření hodnotit jako nezákonný.

[36] ÚKŠ je součástí struktury Bezpečnostní rady státu. Jeho hlavní devízou je, že zrychluje akceschopnost exekutivy při reakci na krize. Zasedají v něm experti, kteří jsou na odborné diskuse připravení. V kompetenci má záchrannou, logistickou a informační agendu. Jeho hlavním úkolem je navrhnout vládě konkrétní opatření, o nichž pak kabinet pouze hlasuje. Vláda tak má uvolněné ruce pro politická rozhodnutí. Podle charakteru krizové situace jmenuje předseda vlády ČR a BRS, který rozhoduje o aktivaci ÚKŠ, předsedou ÚKŠ ministra vnitra nebo ministra obrany. Zcela v rozporu s veškerou plánovanou koncepcí ochrany před epidemiemi napadené Opatření o vyhlášení nouzového stavu ukládá předsedovi vlády, aby koordinoval aktivity pro řešení krizové situace a členy vlády zavazuje, aby požádali vládu o předchozí souhlas s opatřeními souvisejícími s vyhlášením nouzovým stavem. Proč namísto odborníků se do čela jako údajný expert na boj s epidemií pasoval předseda vlády Andrej Babiš? Jakou na to má kvalifikaci?

[37] Je zcela nepochopitelné, proč byl ÚKŠ poprvé svolán až na den 16. 3. 2020 (až poté, co usnesením vlády č. 213 došlo dne 15. 3. 2020 ke změně jeho statutu). Akty moci výkonné jsou **byla a jsou zcela neodůvodněně vydána bez koordinace ze strany ÚKŠ a dalších odborníků. Vedle toho exekutiva zcela zanedbala preventivní kroky, které měly být uskutečněny mimo jiné na základě Auditů národní bezpečnosti (2016) a Pandemického plánu a zcela selhala při koordinaci zajišťování zdravotních služeb v ČR.** Blíže viz níže.

IV.

Přípustnost ústavní stížnosti

[38] Stěžovatelky jsou si je vědomy judikatury Ústavního soudu (např. usnesení ze dne 25. 7. 1994 sp. zn. I. ÚS 92/94), dle níž za zásah orgánu veřejné moci, jímž je porušeno základní právo občana, nelze považovat legislativní činnost. Jsou si současně vědomy toho, že předmětné opatření (která by mohlo být podle jejich názoru opatřeními obecné

⁶ Viz např. tisková zpráva Ministerstva zahraničních věcí

https://www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti_a_media/tiskove_zpravy/x2020_02_17_ceska_republika_vysle_do_ciny_vladni.html

povahy ve smyslu správního řádu či nulitním rozhodnutím) by měla být zřejmě nejprve napadena ve správním soudnictví.

[39] **S ohledem na specifické okolnosti dané věci, kdy podle stěžovatelek došlo a dochází k bezprecedentnímu ohrožení principů demokracie a právního státu, musí být stěžovatelkám připuštěna možnost domáhat se ochrany svých garantovaných základních práv i bez vyčerpání jinak v úvahu přicházejících opravných prostředků. Zohlednit je nutno také sporou povahu opatření, kterou jsou v této době mocí výkonnou vydávána, často měněna, rušena a znovu vydávána. Postupem exekutivy je podstatným způsobem ztížena možnost přezkumu daných opatření.**

[40] Je potřeba poukázat na to, že na rozhodnutí vydaná během nouzové stavu se (až na výjimky) nevztahuje správní řád (nelze se proti nim odvolat). Porušení krizových opatření je přestupkem, za nějž mohou být ve správním řízení ukládány vysoké pokuty. S ohledem na povahu některých krizových opatření však nejsou vyloučeny ani dopady v rovině trestněprávní.

[41] Koronavirové onemocnění COVID-19 bylo nařízením vlády zařazeno do seznamu nakažlivých lidských nemocí, jejichž šíření může být trestným činem – trestný čin šíření nakažlivé lidské nemoci lze přitom spáchat i z pouhé nedbalosti. Obecně přitom platí, že spáchání jakéhokoliv trestného činu v době krizové situace představuje přitěžující okolnost.

[42] Stěžovatelky rovněž podotýkají, že **předmět této ústavní stížnosti má naprosto zásadní přesah nad rámec jejich vlastních zájmů**, neboť namítané zásahy do jejich práv se dotýkají všech osob na území ČR. **Stěžovatelky tak poukazují na ustanovení § 75 odst. 2 zákona o Ústavním soudu**, podle kterého Ústavní soud neodmítne přijetí ústavní stížnosti, i když není splněna podmínka podle předchozího odstavce, jestliže: „a) *stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy Stěžovatele a byla podána do jednoho roku ode dne, kdy ke skutečnosti, která je předmětem ústavní stížnosti, došlo*“. Stěžovatelky se dovolávají aplikace tohoto ustanovení, neboť jejich stížnost podstatně převyšuje zájmy jich samotných a byla podána ve lhůtě 1 roku od přijetí předmětných opatření exekutivy.

10

V.

Protiústavnost napadených opatření

V.1. Přijetí napadeného opatření ještě před vyhlášením nouzového stavu a mimo rámec čl. 6 odst. 1 zákona o bezpečnosti (ZOB)

[43] Stěžovatelky nejprve poukazují na to, že v rámci vyhlášení nouzového stavu nebyl respektován čl. 6 odst. 1 ZOB, podle kterého „*Nouzový stav se může vyhlásit jen s uvedením důvodů na určitou dobu a pro určité území. Současně s vyhlášením nouzového stavu musí vláda vymezit, která práva stanovená ve zvláštním zákoně a v jakém rozsahu*

se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají. Podrobnosti stanoví zákon.“

[44] Opatření o vyhlášení nouzového stavu v rozporu s výslovným textem čl. 6 odst. 1 ZOB neobsahuje vymezení, „*kteřá práva stanovená ve zvláštním zákoně a v jakém rozsahu se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají*“.

[45] Zásadní ale je, že pokud jde o předmětný zákaz přítomnosti žáků ve školách, toto opatření bylo přijato dokonce ještě předtím, než byl nouzový stav vyhlášen a je tak nutno ho považovat za zcela neústavní a nicotné, když bylo vydáno ve formě a způsobem, kterým jsou následně přijímána opatření, která nahrazují vládní opatření podle krizového zákona.

V.2. Protiústavnost spočívající v nerespektování zákonných mezí pro omezení základních práv a svobod jednotlivce

[46] Podle § krizového zákona (který provádí ustanovení ZOB) „*Za nouzového stavu nebo za stavu ohrožení státu lze na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu omezit ... c) svobodu pohybu a pobytu ve vymezeném prostoru území ohroženého nebo postiženého krizovou situací*“.

[47] **Podle čl. 2 odst. 3 Ústavy může být státní moc uplatňována jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Podle čl. 1 odst. 1 Ústavy je Česká republika demokratickým právním státem a podle čl. 9 odst. 2 Ústavy je změna podstatných náležitostí demokratického právního státu nepřipustná.**

[48] Právní základ pro vydávání mimořádných opatření při epidemii představuje § 69 o ochraně veřejného zdraví. První odstavec tohoto ustanovení obsahuje výčet jednotlivých opatření, k jejichž vydání má ministerstvo jako orgán ochrany veřejného zdraví pravomoc, například:

- zákaz nebo omezení nakládání s potravinami [písm. a)];
- zákaz nebo omezení styku skupin fyzických osob podezřelých z nákazy s ostatními fyzickými osobami [písm. b)];
- zákaz nebo omezení nakládání s pitnou vodou [písm. c)];
- příkaz k vyčlenění lůžek ve zdravotnických zařízeních [písm. d)];
- příkaz k provedení ohniskové dezinfekce, dezinfekce a deratizace [písm. e)];
- mimořádné očkování [písm. g)].

[49] Výčet pak ve svém závěru obsahuje písm. i), podle kterého může být mimořádným opatřením i „*zákaz nebo nařízení další určité činnosti k likvidaci epidemie nebo nebezpečí jejího vzniku*.“ Právě s odkazem na toto ustanovení ministerstvo opatření ze dne 10. 3. 2020.

[50] Při porovnání písm. i) s předchozími položkami výčtu, které jsou formulovány velmi úzce a konkrétně, je zřejmé, že „zákaz nebo nařízení další určité činnosti“ **nemůže představovat bianco zmocnění jedné osoby (ministra zdravotnictví), aby dle prakticky neomezeného uvážení rozhodovala o omezeních lidských práv deseti milionů lidí, která jsou v právním státě jinak zcela nepředstavitelná.**

[51] Takový postup se navíc jeví jako zcela absurdní i s ohledem na to, že pro omezení obyvatelstva v době krizové situace jsou v našem právním řádě určeny zákony jiné – ústavní zákon o bezpečnosti ČR a krizový zákon. Tyto předpisy dávají pravomoc rozhodovat o drastických omezeních základních práv a svobod vládě, a to ze zcela praktických důvodů. Vláda je orgán složený z několika osob, který také kolektivně rozhoduje, je navíc přímo odpovědná Poslanecké sněmovně, a proto právě jí je našimi zákony svěřeno rozhodování o mimořádných krizových opatřeních. Ještě absurdnější je takový postup poté, co vláda následně podle krizového zákona po vyhlášení nouzového stavu postupovala.

[52] **Stěžovatelky jsou přesvědčeny, že ministerstvo zdravotnictví vůbec nemělo pravomoc dané opatření vydat.**

[53] Jako zcela nevhodný, ale se tento postup jeví rovněž vzhledem k tomu, že krizová opatření musí být podle § 8 krizového zákona zveřejněna ve Sbírce zákonů. To je zcela legitimní požadavek vycházející z toho, že pokud stát zavádí mimořádně rozsáhlá omezení základních práv svých občanů, měli by být o takových opatřeních informováni stejně jako o novém zákoně. **Mimořádná opatření Ministerstva zdravotnictví naproti tomu žádným takovým způsobem zveřejňována nejsou. Jsou pouze vyvěšována na úřední desce ministerstva, což je v případě celostátního omezení všech občanů na základních právech zcela nevhodné a nedostatečné.**

12

V.3. Protiústavnost spočívající v absenci adekvátního odůvodnění napadeného opatření

[54] K náležitostem odůvodnění opatření obecné povahy se NSS vyjádřil již v rozsudku ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publikovaném pod č. 1795/2009 Sb. NSS: **„Podle § 173 odst. 1 správního řádu musí opatření obecné povahy obsahovat odůvodnění. Jeho specifický obsah je blíže určován řadou ustanovení ... Z § 68 odst. 3 užitého přiměřeně dle § 174 odst. 1 správního řádu je však zřejmé, že v tomto odůvodnění nesmí zejména chybět esenciální obsahové náležitosti odůvodnění běžného správního rozhodnutí. I v odůvodnění opatření obecné povahy je tak nutno uvést důvody výroku, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů.“**

[55] Ve stejném rozhodnutí pak NSS dodává: **„Nutno zdůraznit, že v případě faktické nepřezkoumatelnosti této části odůvodnění opatření obecné povahy není úkolem soudu, coby orgánu, jemuž přísluší pouze přezkum vydaného opatření obecné povahy,**

aby nahrazoval skutková zjištění a právní závěry, které měl učinit správní orgán, a zasahoval tak do jeho působnosti."

[56] Ústavní soud, byť v souvislosti se správními akty normativními, výslovně konstatoval, že od menších obcí nelze očekávat, že své právní předpisy budou formulovat ve stejné kvalitě, jakou by měly mít formulace zákonných norem, neboť obce zpravidla nedisponují erudovanými legislativci (např. Pl. ÚS 45/05), což je nutno *mutatis mutandis* vztáhnout i na napadené opatření obecné povahy. Za pomoci argumentu *a contrario* je nutno dovodit, že v případě napadených opatření, které byly přijaty vládou, resp. ministerstvem, je **důvodné trvat na řádném odůvodnění, jakož i splnění dalších formálních požadavků**. Ústřední orgány státní správy disponují rozsáhlým aparátem úředníků a odborníků, kteří mohou zajistit bezvadné splnění všech zákonných požadavků.

[57] Stěžovatelky poukazuje na to, že požadavky založené judikaturou NSS a ÚS nejsou v případě napadeného opatření zcela evidentně splněny.

V.5. Protiústavnost spočívající v nepřiměřenosti přijatého opatření

[58] Ústavní soud pro účely posouzení přiměřenosti zásahu do konkrétního ústavním pořádkem garantovaného základního práva či svobody aplikuje ve své ustálené judikatuře třístupňový test proporcionality v rámci kterého zkoumá „*zda předmětné opatření sleduje legitimní (ústavně aprobovaný) cíl jeho omezení, a pokud ano, zda je toto opatření k dosažení tohoto cíle vhodné (požadavek vhodnosti), dále, zda tohoto cíle nelze dosáhnout jiným způsobem, jenž by byl k dotčenému základnímu právu šetrnější (požadavek potřebnosti), a nakonec, zda zájem na dosažení tohoto cíle v rámci určitého právního vztahu převáží nad dotčeným základním právem (proporcionalita v užším smyslu).*“ – srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 10. 7. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 31/13.

[59] Dne 10. 3. 2020, kdy bylo vydáno Mimořádné opatření z téhož dne, bylo podle zprávy WHO na území ČR potvrzeno 38 případů onemocnění koronavirem.⁷ Závazný Pandemický plán České republiky konstatuje, že v případě sezónní epidemie běžné chřipky onemocní 5 až 10 % obyvatelstva (v podmínkách ČR tedy zhruba pět set tisíc až jeden milion obyvatel). Zásada proporcionality je upravena v ustanovení § 2 odst. 3 správního řádu, podle kterého správní orgán může zasahovat pouze v nezbytném rozsahu. Je nutno konstatovat, že tato zásada se vztahuje na výkon veškeré správní činnosti.

[60] Přiměřenost patření by mělo prokázat samo ministerstvo zdravotnictví. Na základě jaké analýzy bylo dané opatření přijato? Kterí odborníci jeho přijetí doporučili?

[61] Celkově je podle stěžovatelek potřeba poukázat na to, že ačkoli panika a snaha o „rychlá řešení“ se šíří mezi státy, včetně států evropských, je potřeba trvat na tom, že nejzávažnější opatření mají být ukládána s rozmyslem a po zvážení všech alternativ. Z hlediska principu přiměřenosti považuje navrhovatelka za nadbytečné opatření, kterým

⁷ Coronavirus disease 2019 (COVID-19) Situation Report – 50, dostupné z https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200310-sitrep-50-covid-19.pdf?sfvrsn=55e904fb_2

byla jejím dětem zakázána přítomnost ve škole. U dětí je podle všech dostupných informací průběh koronavirového onemocnění lehký a běžné jinak zdravé děti tam nejsou vystaveny vážnému riziku. Dané opatření nemůže zcela zabránit šíření epidemie. Může ji snad zpomalit, ale na jak dlouho? Jak byly zvážena další dopady tohoto opatření na život občanů, vč. dopadů ekonomických a dopadů na zdravotní systém? Jak bylo zajištěno právo na vzdělání pro děti?

[62] Navíc, pokud ale děti nemohou být ve školách, logicky stoupá poptávka po tom, aby děti byly alespoň část dne hlídány babičkami a dědečky, když přitom právě senioři jsou nejvíce ohroženou skupinou. Ve svém důsledku tak dané opatření je způsobilé ohrozit životy řady seniorů.

[63] Zcela nezohledněny pak zůstaly dopady na poskytování zdravotních služeb. Jak stát vykompenzoval to, že řada zdravotníků (ať již zdravotních sester či lékařů) je nucena zůstat se svými malými dětmi doma? Bohužel nijak.

V.

Nesplnění pozitivních povinností státu pro ochranu života a zdraví

V.1. Obecně k pozitivním závazkům státu v souvislosti s epidemiemi

[64] V rámci své rozhodovací činnosti se ESLP již věnoval pozitivním závazkům státu při přírodních a jiných katastrofách, např. v souvislosti s nahromaděním methanu (*Öneryildiz proti Turecku*, stížnost č. 48939/99 ze dne 30. 11. 2004) nebo sesuvy půdy (*Budayeva a další proti Rusku*, stížnost č. 15339/02 ze dne 20. 3. 2008). Vymahatelnost pozitivních závazků státu uznává také judikatura českého Ústavního soudu.

[65] V rámci rozsudku *Budayeva a další proti Rusku* ESLP konstatoval porušení pozitivních závazků státu v souvislosti s právem na život ruských občanů tím, že úřady neinformovaly o pravděpodobnosti sesuvů půdy v Tyrnauzu v červenci 2000, nevarovaly místní populaci, nesáhly k evakuaci a záchranným pracím a po samotné přírodní katastrofě neprovedly řádné vyšetřování celého incidentu.

[66] ESLP poukázal na to, že

- Přestože již o řadu měsíců dříve měly ruské orgány informace o tom, že k neštěstí by mohlo dojít, a musely si být tohoto rizika vědomy, nedošlo k varování obyvatel. Vláda nebyla schopna vysvětlit, proč doporučení odborníků zůstala nevyslyšena (zejm. proč nedošlo k informování občanů a podniknutí preventivních kroků).
- Úřady „zaspaly“ při vydávání příkazu k evakuaci. Přestože k neštěstí došlo již 18. července, tak svědkové popsali, že ještě 19. července nebyly mezi lidmi známy informace o vydání příkazu k evakuaci.
- Přes usilovné požadavky ze strany odborného institutu, nedošlo ke zřízení dočasných pozorovacích stanic v horách, v důsledku čehož úřady neměly žádné nástroje, jak

zhodnotit čas, sílu nebo trvání sesuvů. Proto nebyly schopny poskytnout včasná varování ani efektivně implementovat příkaz k evakuaci oblasti.

- Vláda nebyla schopna poskytnout informaci o tom, že by byly realizovány politiky či bezpečnostní opatření s cílem neštěstí předejít. Ve svých podáních vláda odkazovala pouze na vybudovanou hráz a nádrž, která nebyla adekvátně udržována.

[67] Pandemie Covid-19 je podle všeho způsobilá aktivovat pozitivní závazky státu v rámci článku 2 (právo na život) a čl. 8 (právo na respektování soukromého a rodinného života) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále „Úmluva“). Stěžovatelky namítají, že tyto pozitivní závazky byly ze strany moci výkonné porušeny, čímž došlo k vyvolání stavu, kdy je hromadně odmítána indikovaná zdravotní péče.

V.2. Zodpovědnost za koordinaci a řízení krizových situací

[68] Pracovním orgánem vlády pro řešení krizových situací je Ústřední krizový štáb. Jeho složení a činnost upravuje Statut Ústředního krizového štábu, který schvaluje vláda.

[69] Ministerstva a jiné ústřední správní úřady zajišťují připravenost na řešení krizových situací v jejich působnosti. Koordinační role náleží Ministerstvu vnitra. Ministr vnitra řeší případné rozpory v oblasti krizového řízení. Ministerstvo vnitra zajišťuje řešení krizových situací souvisejících s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem (realizace zákazu vstupu na území státu, zákaz shromažďování, apod.) za účasti Policie České republiky a hasičských záchranných sborů. Vláda je oprávněna nasadit k provádění krizových opatření též vojáky v činné službě.

[70] Klíčová role náleží za dané situace pochopitelně Ministerstvu zdravotnictví (zajišťuje nákup a distribuci léčivých přípravků, rozhoduje o rozsahu akutní lůžkové péče), krizový zákon dále výslovně stanoví pravomoci Ministerstvu dopravy, v souvislosti s energetickou infrastrukturou Ministerstvu průmyslu a obchodu a České národní bance. Pro zajištění připravenosti na úrovni územních samosprávných celků na řešení krizových situací disponují zákonem stanovenými pravomocemi i krajské úřady a obecní úřady, resp. hejtmani a starostové. Krajské úřady a obce s rozšířenou působností zřizují krizové štáby jako své pracovní orgány. Jde o výkon veřejné správy v přenesené působnosti.

V.3. Práva a povinnosti při poskytování zdravotních služeb⁸

[71] Každý pacient má právo na volbu poskytovatele zdravotních služeb, který jej může odmítnout jen ze zákonem daných důvodů, uvedených v § 48 zákona 372/2011 Sb. Mezi ně patří kapacitní či provozní důvody (§ 48 odst. 1 písm. a), ovšem o konkrétním důvodu musí vždy poskytovatel vystavit odmítnutému pacientovi písemný záznam (§ 48 odst. 5).

⁸ Tato analýza vychází z příspěvku Ondřeje Dostála – viz <http://blog.aktualne.cz/blogy/ondrej-dostal.php?itemid=36151>

[72] Ani z kapacitních důvodů nelze odmítnout pacienta, který potřebuje neodkladnou péči (§ 48 odst. 3, § 5 odst. 1 písm. d) zákona 372/2011 Sb.), nebo rodící ženu. A pro současnou situaci je podstatné, že nikdy nelze odmítnout poskytnutí „zdravotních služeb, které jsou nezbytné z hlediska ochrany veřejného zdraví“, nebo „jde-li o krizové situace“.

[73] Jako pojištěnec má každý občan dále právo požadovat po své zdravotní pojišťovně, aby mu zajistila časovou a místní dostupnost hrazených služeb (§ 11 a § 46 zákona 48/1997 Sb.). Pojišťovna tuto povinnost plní tak, že pacientovi zajistí péči v některém ze svých smluvních nemocnic či ordinací. Pokud jedna nemocnice pacienta důvodně odmítne, správný postup je obrátit se na zdravotní pojišťovnu, která je povinna zajistit ošetření v jiné nemocnici. Za nesplnění této povinnosti by mělo Ministerstvo uložit pojišťovně pokutu až 10 milionů korun (§ 45a), bohužel však v tomto Ministerstvo příliš nekoná. Pojištěnec může i sám pojišťovnu žalovat u soudu na povinnost zajistit péči a lze si představit i žalobu na náhradu škody vzniklé neléčením. Tyto nástroje ale nepředstavují efektivní řešení v situaci, kdy plánované zákroky ruší celé nemocnice, jako tomu je v případě FN Brno.

[74] Neodkladná péče je definována takto: *„péče, jejímž účelem je zamezit nebo omezit vznik náhlých stavů, které bezprostředně ohrožují život nebo by mohly vést k náhlé smrti nebo vážnému ohrožení zdraví, nebo způsobují náhlou nebo intenzivní bolest nebo náhlé změny chování pacienta, který ohrožuje sebe nebo své okolí“.*

[75] Akutní péče je definována takto: *„péče, jejímž účelem je odvrácení vážného zhoršení zdravotního stavu nebo snížení rizika vážného zhoršení zdravotního stavu tak, aby byly včas zjištěny skutečnosti nutné pro stanovení nebo změnu individuálního léčebného postupu nebo aby se pacient nedostal do stavu, ve kterém by ohrozil sebe nebo své okolí“.*

[76] Neodkladné ani akutní pacienty, ve smyslu širokých zákonných definic, tedy nesmí nemocnice odmítat ani s odkazem na opatření ministerstva. To dává smysl, protože riziko zdravotní újmy ze zanedbané kardiologické, onkologické či jiné péče je významné.

[77] Pokud by měla tato povinnost být omezena, stát by nejprve musel v rámci krizové legislativy **kompletně převzít řízení a financování zdravotnictví a převést ho do „válečného“ režimu, včetně stanovení priorit pro třídění nemocných na ty, kteří budou léčeni a kteří ponechání svému osudu; zrušení práva pacienta na volbu nemocnice a nařízení spádovosti; pracovní povinnosti pro veškeré zdravotníky včetně soukromých, centrálního zásobování léky a materiálem atd.** K tomu ale nedošlo. Jak je tedy možné, že FN Brno i další zdravotnická zařízení ruší plánovanou zdravotní péči a vystavují jednotlivce hrozbě závažného poškození zdraví či dokonce smrti?

V.4. Porušení povinností při předcházení epidemiím v ČR

[78] Stěžovatelky namítají, že v ČR došlo například (ale nikoli jen) k těmto pochybením, v jejichž důsledku je neústavním způsobem omezován přístup ke zdravotní péči v ČR:

- Selhání při koordinaci poskytování zdravotních služeb, které vedlo k tomu, že přestala být poskytována zdravotní péče občanům Covid negativním. Nezajištění personálních kapacit zdravotníků.
- Chybějící rezervy a zásoby zdravotnického materiálu (nenásledování doporučení odborníků, vývoz zdravotnického materiálu do Číny)
- Neodborné krizové řízení na úrovni vlády (pozdní svolání Ústřední epidemiologické komise a Ústředního krizového štábu, nezapojení odborníků – lékařů s různými odbornostmi, ekonomů, právníků aj.)
- Nerespektování výsledků Auditů národní bezpečnosti (2016)⁹ a Pandemického plánu¹⁰ (Audit bezpečnosti přitom přišel s jasně specifikovaným požadavkem na větší spolupráci se soukromými subjekty při zajišťování bezpečnosti a aktivní komunikací státu s veřejností)
- Selhání při zajištění informovanosti obyvatel o rizicích a postupu, jak jim čelit.
- Nepřijetí směrnic, jakým způsobem řešit situace přetížení zdravotnického systému, kterým pacientům dát přednost apod.
- Selhání při zásobování lékáren a nemocnic léčivými prostředky, nezajištění ochranných pomůcek pro zdravotníky a osoby nejvíce ohrožené onemocněním.
- Neschopnost zajistit občanům pomoc v nouzi, přestože vláda zakázala ekonomickou činnost řady podnikatelů.
- Nezajištění péče o děti v situaci, kdy bylo zakázáno vzdělávání na základních školách, selhání při zajištění povinnosti poskytovat vzdělávání dětem.
- Selhání při povinnosti zajistit péči o seniory a ochranu jejich zdraví.

VI.

Návrh

[79] **Stěžovatelky navrhují, aby Ústavní soud rozhodl, že předmětná stížnost je ve smyslu § 39 ZÚS naléhavá a projednal ji přednostně s nejvyšším urychlením.**

[80] **Stěžovatelky navrhují, aby Ústavní soud vydal tento nále:**

I. Napadeným opatřením (mimořádné opatření ministerstva zdravotnictví ze dne 10. 3. 2020 č.j. MZDR 10676/2020-1/MIN/KAN) byla porušena ústavně zaručená práva stěžovatelek.

II. Uvedené opatření se proto tímto nálezením ruší.

⁹ <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Audit-narodni-bezpecnosti-20161201.pdf>

¹⁰ https://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/pandemicky-plan-ceske-republiky_5520_5.html

III. Vláda České republiky a Ministerstvo zdravotnictví ČR porušily své povinnosti při předcházení epidemiím, jakož i zajištění řádného řízení a koordinace veřejné správy v souvislosti s pandemií Covid-19, v důsledku čehož došlo k porušení ústavně zaručených práv stěžovatelek. Těmto orgánům se zakazuje pokračovat v tomto porušování základních práv stěžovatelek.

Mgr. David Zahumenský, advokát na základě plné moci